

Gözəl sənətlər toplusu

QOBUSTAN

ՀԻՅՆՔԻ ԼԻՂՁՁԸ ԴՅՆԴԻՔ ԿԿՆԼԻՆՔ ԿՊԻՆՏՈՅՄԷ

Teatr
Kino
Musiqi
Rəssamlıq
Ədəbiyyat
El sənəti
Me'marlıq
Dizayn

Сәһнә... Сәһнә... Сәһнә...

ҺИЧРАН ҺӘСИРОВА... Һәјәтдә вә сәһнәдә

... Кетдикчә дәјишән, башгалашан дүнҗамызда тәкчә өзүндән, ашләсиндән, сәнәтиндән Јох, инсан дејилән бүтүн мәхлуғларын тәләјиндән нәһаһәт олан, әтрафында баш вөрәнләрә биханә галмәјән бир Танры бәндәсилә - әсл инсанла үзләшәчәјәм.

Һәмишә дүшүнмүшәм ки, актрисалар, актјорлар ојнадығлары роллара бәнзәјирләр. Бу чүр дүшүнмәјимә сәбәб исә, Јәгин ки, һәмин образлары Јарадан сәнәткарларын көзәл ојуну олуб...

Һичран Һәсирова илә јахындан танышығ исә, бу фикримнә алт-үст еләди. Екрандан сәһнәдән шылтағ, әдалы, һикмәти, образлары илә даһа чох јадлашыма көчмүш актрисанын һәјәтдә бу гәдәр сәдә, сәмими, һәссас, көврәк, јанымчыл, бир аз да иччик олдасыны һеч ағлыма сығышдырмаздым...

Гәш-көзү, мәһрибан чөһрәси, бој-бухуну, бир сөзлә, заһири көркәми Булла Хатуну, Һәчәри, Һикары, тәсәввүрүмздә дашлашымыш әзәри көзәлини хатырлатды мәнә. Дахили дүнјасына вардыгча исә, даһа бир көзәлилик, ханым-хатынлығ көрдүм.

Вә мәни һәр шәјдән әввәл, ән чох севиндирән бу ханымын әллә дејилән мүгәддәс очағы сәвән, севилән, сәлиғә-сәһманы, биш-дүшү илә евдәр гадынлары белә һәјрәтләндирәчәк сә-һабәси, һәр күн "ана" дејә бојнуна сарылан оғул-ғыз анасы олдасы иди. Нә јахшы ки, сәнәтә, сәһнәјә олан вүғүлүг онун әллә, оғул-ушағ севкисинә көлкә сала билмәјиб.

Хәјли сәһбәт етдик, дәрләшдик, лап көһнә танышларким...

- Орта тәһсил Әмирчандакы 114 сәјли мәктәбдә алмышам. Фәал ичтимәијјәтчи идим. "Үмид" поезија театры јаратмышдығ. Тез-тез сәһнәјә чыхырдым. Һәмишә зүм-зүмә едирдим. Арзум опера мүғәниси олмағ иди. Амма билирдим ки, сәдә һеч вахт разы

олмазлар...

- Һијә? Бәлкә сизә елә кәлирмиш?

- Јох, јох... анам ағ халатлы һәким көрмәк истәјирди мәни...

Нә анам дејән олду, нә дә мән дејән... онунчуда охујанда Москва Кинематография институтундан синфимизә нүмәјәндәләр кәлишди.

Дејиләр ки, актриса олмағ истәјәниниз вармы? Гызлар әлләрини галдырдылар. Онлар ики нәфәр сечдиләр. Кәләнләрдән бири гәфил, көзләмәдијим һалда мәнә јахынлашды: "Сән актриса олмағ истәмирсәнми?" - дејә сорушду. Санки илләрдән бәри үрәјимдә кәздирдијим ғығылчыма од вурдулар... Синфимиздән үч гыз мүсәбигәдә иштирак етдик, амма үчүнчү турда кәсидим... Елә сарсылмышдым ки... дүз сәминизә гәдәр ағдамышдым онда... Вә гәт етдим ки, актриса олачағам, езу дә Москвада охујанлардан чох јахшы охујачам...

- Бәс сонра?

- Сонра... Утанчағ, башыашағы Һичран бирдән-бирә үсјән еләди. Сәнәдләримнә ашләмиздән хәбәрсиз Ичхәсәнәт Институтуна вердим. Ән јүксәк балла актјорлуг фәкултәсинә дахил олдум. Бу хәбәр сәминиздә бомба кими партлады. Һәким олачағымы көзләдик-ләри һалда...

Анам үч ил далбадал института кетди. "Бизим гыз актриса олмајачағ" - дејә ректордан институтдан

С. Вуралов "Комсомол поэмасы" иди
Гүлжү ролунда

чыхарылмагымы ханиш етди.
Рәһмәтлик ректор бурахмады...

**- Ахы ананыз нүә актриса
олмагыныз истәмирди?**

- Билдирсиз... анам елә һеј:
"Күл кими гызсан, һејифсән,
сөһин аилән олмајачаг. Аиләсиз
инсан исә ювасыз гуш кимидир"
дејирди. Һәтта һәрдән һирсиндән
ағлајырды да... Инди баша дүшү-
рәм анамын нараһатчылығынын
сәбәбини... Өзүм ана оландан
сонра.

Ики оғул, ики гыз бөјүдүрү
анам вә ән бөјүк истәји дә онлары
сали-ешикли, оғул-ушаглы көр-
мәк иди. Ахы һансы ана өвләди-
нын пис күнүнү арзулајар?... Мән
дә анамә сөз вердим ки, "Аиләм
олачаг. Сөнәтими дә, аиләм дә
горујачағам..."

Институтда Адил Искәндә-
ров кими корифеһин сифинә дүшүм, мәнә инананлардан биринчиси дә
елә о олды. Икинчи курсда охујанда телевидијалда "Нөгмәли сәтирләр"
верилишиндә чыхыш едирдим. Ики ил о верилишин апарычысы
олмушам. Еләмә дә, "Классик ирсимиздән" верилишиндә чох иштирак
етимшәм.

- Бәс актриса кими нечә "бишдиниз"?

- Тәһсилән сонра институтда сахладылар мәнә, сәһнә данышығы
кафедрасында... Һәм дә Тәдрис Театрында ишә башладым. Хошбәхтәм
ки, Вагиф Ибраһимоғлу илә гаршылашдым. Ону јанында бөјүк мәктәб
кеңәси, рол үзәриндә ишләмәји ондан өјрөндим...

Билдирсиз, мән һарла олур-олсун, көрдүм иши бөјүк үрәклә,
мәһсуһләрдә сәһнә вурмага чалыштырам. О вахт Вагиф мұаллим
Екәспериния "Бәлә Шаһзадә" әсәриндә Балача Шаһзадә образыны
мәнә сәһнәбәр елди. Ән чәтин рол олуб бу, мәнә... Амма Вагиф
сәһнәбәр олдуғым, гәдәр разы галмышды ки... Сон дәрәчә пак, һәссас

гәдбл бу ролу инди дә мәм-
нунијәтлә ојнајардым. Вә мәнә
елә кәлир ки, бу күнүмүз үчүн белә
бир әсәрин сәһнәбә кәтирилмәси
бөјүк иш оларды.

**- Бу, сизин илк ролунуз
иди?**

- Балкә дә, илк демәк олар,
амма "Комсомол"да Һумајы,
"Дәдә Горгуд"да Хатун, Ч. Чаб-
барлынын "Јајлаға кәдир" әсә-
риндә тибб бачысыны ојнамыш-
дым. Балача Шаһзадә исә руһума
чох јакын иди...

**- Анарын "Евләри кәндә-
лән јар" телевидија тамаша-
сындакы чыхышыңыз да о
вахтларә тәсәдүф едир, дөҗә-
сән. Бәс нәдән тамашадан
сонра узун мүддәт көрүмәдиниз?**

- Һә... (күлүмсәјир) анарын арзууну кәрчәкләшдирмишди, она
көрә... 1983-чү илдә аилә гурдүм. Аилә мәним үчүн хошбәхтлијин,
сәадәтин ән уја зирвәсидир. Амма аилә бу бәхтәврликлә јанашы, һәм дә
сәһнәбә һәсрәт гојду мәнә. Һәјәт јоллашым театра бурахмады - дүз дөрд
ил... Гәфәсә салыныш гуш кими чырпынсам да, биринчилији аиләмә
вердим. Неч вахт аиләмн дағылмасына разы олмаздым...

Елә бөјүк јазычымыз Анар о вахт демилди ки, "Һичран сон тилләдә
гапыны өз үзүнә бағлады".

- Бәс театра јенидән дөнүшүңүз нечә олду?

- Мән һәмшә демилшәм ки, гајнағам Сәкиә ханым мәним мәһәви
анам олуб... Аллаһ она рәһмәт елсин. Сәкиә ханым сөнәтшүнас иди.
Јенидән сәһнәбә гајытмагыма о сәбәб олду. Бүтүн тамашаларыма
бахырды, уғурларыма севинирди. Аиләдә исә гызы гәдәр севирди мәнә:
Балдызым: "Наилә, үрәјимдә Һичран сәһнә үстәләјиб" - дејирди. Рәһмәтә
кәдәндә; "Сөнәтнин һеч нәјә гурбан вермә, мән сәһнәбә фәхр едирдим"
- деди. Сонралар һәјәт јоллашымә дејирдим ки, ананын вәсијәтнин јеринә
јәтирирәм, о да һеч нә демилди... Көрүрсүңүзмү, адамын өзүндән чох шәј

асышдыр: анама сүбүт еләдим ки, аиләм дә, сөнәтими дә горумагы
бачардым...

- Милли Драм Театрына кәлишиниз нечә олду?

- Узун илләр бура мәним үчүн әлчәтмәз олуб. Нәһәјәт, 1986-чы илдә
бурда ишә башладым. Илк ролум исә, Рәһман Әлизадәнин "Күнаһ"
әсәриндә Набат олду. Буна гәдәр дөвәтлә Анарын "Сәһәр јуһулары"нда
Ләјланы ојнамышдым. Сонралар "Крал Лир"дә Регана, "Фәрһад вә
Ширин"дә Мөрјәм, "Ағгојунлулар вә Гарагојунлулар"да Зәрлинскаја вә
с. Бах, буилары әсил иш сајырам.

**- Бу гәдәр рәңкәрәңк образлар ичәрисиндә актјор
тәләјиниз илә едән ролунуз һансыдыр, сизчә...**

- Һәмшә дөҗәчәјәм: Балача Шаһзадә...

**- Инанмырам ки, сизә бәһзәјән ролларыңыз олмасын. Јәһи
тутагы ки, Балача Шаһзадә... Мөрјәм... Набат... елә Дүңја өзү һәр
һансы бир штрихи илә сизә бәһзәмәсин... Бәс сизин өзүңүзүн
нечә, бәһзәмәк истәдијиниз ролунуз вармы? Мәсәлән, һеч
дүшүнмүсүңүзмү ки: "Ај Аллаһ, каш филан ролумда олан
бу хусусијәт мәнә дө олајды..."**

- Јох фикирләшмәшәм. Һәмшә өзүмә бәһзәмәк истәјирәм. Һәр
бир инсан фәрди хусусијәтләрә мәликдир, ахы...

**- Бир образыңыз һағгында ајры данышмағ истәјирәм. Бу,
Дүңядыр... Өзүңүз дә етираф етмисиниз ки, бу телесериалдан
сонра сизи чох јердә "Дүңја" дөҗә чағырырлар. Тәбии ки, бу сизин
Дүңјаны мәһарәтлә өзүңүзүңкүләшдирә билмәјиниздәндир.
Нәдән Дүңјаны белә мәһарәтлә ојнаја билдиниз, ахы тамам
башға-башға адамларсыңыз...**

- Бу әсәри чохдан охумушдум. Әфсанәнин даһили дүңјасы мәним чох
чәкирди. Лүтфу мұаллим Дүңјаны мәнә һәвалә едәндә, дүз бир һәфтә
фикирләшдим. Ону да дејим ки, Әлибала Һачызадә өзү дә бу ролда
мәним чәкилмәјимә наразы иди... Рәһмәтлик гајнағам мәнә чох үрәк-
дирәк верди. Вә бүтүн чәкилишләримдә иштирак етди. Биз бәзи ачығ-
сачы сәһнәләрн дәјишдик. Нәтичә кәзәләнлијиндән дә јакшы алынды.
Мәним илк тәбрик едән исә Әлибала мұаллимнн өзү олду. О, әлимин
сыхарар деди: "Дүңјаны јазан мән олдум, Дүңјаны Дүңја еләнсә сән
олдуң!"

Билдирсиниз, мән бүтүн ролларыма һағғ газандыра-газандыра

ојнајырам: истәр мәһфи, истәр мүсбәт. Әкәр белә олмаса, утур газанмағ
мүмкүн дејил.

**- Дүңјаны сөнәтинизин кулминасија нөгтәси сајырсыңыз-
мы?**

- Јох... зирвә сајсам, кәрәк дајанам. Мәнсә даһа уја зирвәләр
арзусундајам...

**- Белә көзләмәк оларды ки, Һичран Нәсирова Дүңјадан сонра
чох тамашаларә, филмләрә дөвәт алачағ...**

- Буну мәндән јох, режиссорлардан сорушмағ лазымдыр... Дүңјадан
беш ил сонра јени телесериалда чәкилмишәм. Таһир Кәримлипин
"Гисас" әсәриндә. Бурда исә, Дүңја илә тамам тәзәд тәшкил едән бир
образы ојнамышам...

**- Сон вахтлар
һансыса бир јени
тәклиф алмысыңыз-
мы?**

- Ч. Чаббарлынын
"Ајдын" әсәриндә Бөјүк
ханым ојнајачағам.

**- Бәс өзүңүзүн
үрәјиниздә олан
рол...**

- Гарабағ мұһарибә-
си илә бағлы бир әсәрдә
гәһрәман гадын обра-
зыны чох үрәклә јара-
дардым...

Чох истәрдим ки,
бу мөвзудә сәһбәллы
бир әсәр јазылсын. Мә-
нә дә орада рол ајрым-
сын...

Үрәјимдә арзула-
дығым о гәдәр рол вар
ки... Вә онлары ојнама-
ға енерјим дә вар, амма

В. Шекспирин "Крал Лир" тамашасында
Регана ролунда

о есержини дахида боғмага мачбурам. Мән бачарыгымы тамашачыларга там чатдыра билмирам, чүнки, баяг дедим кими, мәнә нә верирләрса, ону ойнайрам. Елө буна көрө сөнәтдә өзүмү талесиз һесаб едирәм... Инди кимин спонсору варса, о да чәкилир...

- **Һичран Нәсирова бу күн актриса олмасајды...**

- Јегин ки, мугәнни олардым...

- Ушагылар арзум мугәнни олмаг иди. Көзал да сәсим вар иди. Һејф...

- **Нечә... Һејф? Мугәнни олмадыгыныза тәәссуфләнерисиниз? Бәс нәдән?**

- Инди вәзијәт елө дөјнишиб ки... Мадди чәтнелик даһа чох театрға тәсир едир. Һеч олмаса мугәнниләр өз вәзијәтләрини өзләри тәмин едә билтирләр... Мугәнни олсајдым, имканларым чох оларды...

- **Мәнчә, Һејфсизләмәјә дәјмәз. Гызымыз Сәкинәнин көзәл сәси вар, ишәллаһ, о, мугәнни олар... Јохса... Сиз дә ананыз кими онун мугәнни олмасына разы олмасыныыз?**

- (күлүр) Доғрудан да, Сәкинәнин бәнзәрсиз сәси вар. Буну Сәкинәјә гулаг асанлар дејирләр... Јох... әкәр Сәкинә мугәнни олмаг истәсә, Һеч вахт мане олмарам...

- **Бәс атасы?**

- О да мөним кими. Чүнки истәдады Аллаһ верир, она мане олмаг күнајдыр...

- **Јери калмишкән... Һичран ханым, ананыз инди нечә, актрисалыгынызла барышыбыз?**

- Нөнки аям, бүтүн гоһумларым, јахынларым сәнәтими изләјир, ролларымы севириләр...

- **Актрисанын, актјорларын сәнәти, сәһнә һәјәти көз габәгындадыр. Онларын шәхси һәјәти, аиләси, характери исе тамашачы үчүн һәмишә ләрдә архасында галыр. Бәлкә, бу, тамашачынын севдији сәнәткары инсан кими дә танымаг истәјилә бағлыдыр. Елө исе, бизә һәјәтдакы, ади вәтәндаш Һичран Нәсироваңы таныдың...**

- (күлүмсәјир) Әмүр-күн јолдашымын севимли ханымы, Сәкинә вә Исмајилын аңасы Һичранам. Аллаһ бу хошбәхтлји чох көрмәсин минә...

- Анләмин гајгысы илө баш-баша галанда бәхтәвәр сајырам әлүмү...

О ки галды характеримә... Һәссас вә көврәк аламам, сөзү үзә дејәнәм, архадә данышмагы, деди-годуңу, бир дә јалтаг адамлары севмирәм.

- **Дединиз ки, Һәссас вә көврәк адамсыныз. Беләларинин һәјәтинын гејлү-галсыз кечмәјүнә инанмырам. Чәтин анларынызда кимә вә нәјә үз тутурсунуз, нечә овуңурсунуз?**

- Ичимә чөкүб аглајырам...

- **Мән билүрәм ки, һәјәт јолдашыңыз театрла бағлы олмаса да, јүксәк зөвгә малик, сәнәти вә сәнәт әсәрләрини дәјәрләндирмәји бачаран бир инсандыр... Марағлыдыр онун сизин ролларыныза мунасибәти...**

- Ән бөјүк вә амансыз тәңгидчимди о... Онун тәңгидиндән сонра адам јашамаг истәмир, нөнки сәһнәјә чыхмаг...

- **Даһа чох, кимләрлә достлуг едирсиниз? Кимләрлә сәһбәтдән зөвгалырысыныз?**

- Рухән өзүмә јахын, баша дүшән, тәчрүбәли, мөндән чох билән адамларла һәмсәһбәт олмагдан севинч дујурам.

- **Иш јолдашларынызла бир мәчлисдә олмагы хошлајырсынызмы?**

- Бәли... елө вахтлар динчәлирәм.

- **Бош вахтларынызда мәшгулијәтиниз?**

- Китаб охујурам - даһа чох дини вә фәлсәфи. Һәмишә Аллаһла бағлы олмаг истәминшәм. Сәчдәкаһлар мәнә чох чәкир... Әвладларымла Мәшһәд зијарәтиндә олмушуг, мөшәдијик...

- **Тамашачыларыныза сөзүңүз...**

- Мән ошлары севирам...

* * *

Беләчә... Актриса Һичран Нәсирова һаггында һәләлик бу гәдәр... Даһа севинчли анларынын сорагы илө көрүшүнә тәләсәчәјимиз күпләр, инанырам ки, һалә ирәлидәдир.

Белә бир дејим вар: "Һәјәт да јпес кимидир. Онун јахшы олмасы јох, јахшы ојнамагы вәчибдир". Һичран Нәсироваја һәм сәһнәдә, һәм дә һәјәтдә көзәл ојун аразусу илө

Фирүзә НАДИР